

ETKİNLİK FORMU

Etkinlik No	10
Ders Adı	Coğrafya
Sınıf Düzeyi	9 sınıf
Etkinlik Adı	İklim Durakları
Süre	40'+40' dk.
Strateji, Yöntem ve Teknikler	Beyin fırtınası
Materyal/Araç Gereç	3 adet fon kartonu, farklı renk tahta kalemleri, bant,
Disiplinler arası Boyut	Klimatoloji, Turizm, Ekonomi
Kazanımlar	Türkiye'de görülen iklim tiplerinin özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur. İklim özelliklerinin ülkemizde tarım faaliyetleri üzerindeki etkisine örnekler verir.
Hazır Bulunuşluk ve Ön Hazırlık	Öğrencilerden ülkemizde görülen iklimler ve iklim özellikleri hakkında araştırma yapmaları istenir.
Öğrenme Öğretme Süreci	EK-1 deki görselden hareketle iklimin tanımı yapılır, iklimin insan yaşamına etkisi üzerine örnekler verilir ve ülkemizde görülen iklim bölgeleri, iklimlerin sıcaklık, yağış özellikleri ve farklı iklim bölgelerinde yetiştirilen ürünler hakkında bilgiler verilir. Öğrenciler 3'er kişiden oluşan gruplara ayrılır. Üç farklı masaya farklı isimler verilerek (şiiir, hikaye ve haber), her masada farklı renkte fon kartonu ve kalemler hazırlanır. Sonra öğrenci gruplarının bu masaları sırasıyla dolaşmaları istenir. Masalardaki isim neyse sadece iklimlerle ilgili o işlem yapılacaktır. Örneğin şiiir masasında şiiir, hikâye masasında hikaye, haber masasında da haber yazılacaktır. Etkinlik sonunda kartonlar toplanarak sınıf duvarına asılır.
Ölçme ve Değerlendirme	EK 2 ve EK 3 etkinlikleri ve değerlendirme ölçeği.
Kaynakça	MEB, (2022). http://aok.meb.gov.tr/kitap/aio-kitap/Sosyal-Bilgiler/Sosyal-Bilgiler-5/Sosyal-Bilgiler-5.pdf

EK-1.

Yurdumuzda İklim

İklim: Geniş alanlarda görülen hava olaylarının (sıcaklık ve yağış) uzun yıllar boyunca gösterdiği ortalama durumdur.

Örneğin; Akdeniz Bölgesinde yazlar sıcak ve kurak geçer dediğimizde iklimsel bir durumdan bahsettiğimizi söyleyebiliriz.

Yurdumuzda çeşitli iklimler görülmektedir. Bunda;

- Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması
- Yükseltisinin batıdan doğuya doğru artması
- Yerçekillerinin farklı olması gibi faktörler etkili olmuştur.

İklim yaşantımızı belirleyen çok önemli bir etkidir. Çünkü iklim;

- Tarım ürünü çeşitliliğini,
- Hayvancılık faaliyetlerini
- İnsanların yemek kültürünü
- Su kaynaklarını
- Nüfusun dağılışını
- Yerleşmelerin özelliklerini
- Doğal bitki örtüsünü
- Turizm etkinliklerini vb. etkiler

Türkiye İklim Bölgeleri Haritası

Kaynak: MEB, 2022.

Ülkemizde üç farklı iklim tipi görülmektedir. Bunlar; Akdeniz iklimi, Karadeniz İklimi ve Karasal iklimdir.

Akdeniz İklimi

- Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçer
- En fazla yağış kış mevsiminde, en az yağış ise yaz mevsiminde düşer
- Bitki örtüsü maki denilen kısa boylu çalılardır.
- Akdeniz ve Ege kıyıları ile Marmara Denizi'nin güneyinde ve Güneydoğu Bölgesi'nin batı taraflarında görülür.
- Kış mevsiminde kar yağışı ve don olayı pek görülmez.
- Güneşlenme süresi fazladır.
- Turunçgiller, muz, zeytin, pamuk, incir, üzüm gibi ürünler yetiştirilir.
- Kışlar ılık geçtiği için seracılık yaygındır.
-

Karadeniz İklimi

- Yazları serin, kışları ılık ve her mevsim yağışlıdır.
- Yağışlar fazla olduğu için bitki örtüsü ormandır.
- Karadeniz kıyıları ile Marmara Bölgesi'nin kuzey kesimlerinde görülür
- Çay, fındık, mısır kivi gibi bol yağış isteyen bitkiler yetiştirilir.
- Her mevsim yağışlı olmasına rağmen en fazla yağış sonbahar mevsiminde düşer.

Karasal İklim

- Ülkemizde en yaygın görülen iklim çeşididir.
- Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçer.
- En fazla yağış ilkbahar en az yağış ise yaz mevsiminde düşer.
- Bitki örtüsü ilkbahar yağışlarıyla yeşeren , yaz mevsiminde kuruyan bozkırlardır.
- İç Anadolu, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde ve Trakya'nın iç kesimlerinde görülür.
- Buğday, arpa, mercimek, nohut, elma, üzüm gibi tarım ürünleri yetiştirilir.

Ek2.

Aşağıda verilen özelliklerin hangi iklime ait olduğunu işaretleyiniz			
Özellik	Akdeniz İklimi	Karadeniz İklimi	Karasal İklim
1	Bitki örtüsü ormandır		
2	Her mevsim yağışlı geçen iklimdir		
3	Kışlar ılık geçtiği için seracılık faaliyetleri yaygındır		
4	Bitki örtüsü bodur çalılardan oluşan makidir		
5	En çok yağış alan iklim tipidir		
6	Bu iklimde evler genellikle kerpiçten yapılır		
7	Bu iklimde evler genellikle taştan yapılır		
8	Bu iklimde evler genellikle ahşaptan yapılır		
9	Ülkemizde en yaygın olarak görülen iklimdir		
10	Genellikle iç bölgelerde görülen iklimdir		
11	En çok çay ve fındık yetiştirilen iklimdir		
12	Daha çok buğday, arpa, şeker pancarı yetiştirilen iklimdir		
13	Seracılık için elverişli olan iklimdir		
14	Turunçgiller ve muz yetiştirilmesine uygun iklimdir		
15	Her mevsim yağışlı geçen iklimdir		
16	Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçen iklimdir		
17	Yaz turizmüne uygun iklimdir		
18	Bitki örtüsü boz kırdır		
19	Yağış en çok ilkbaharda görülür		
20	Yağış en çok sonbaharda görülür		
21	Yağış en çok kış mevsiminde görülür		
22	Güneşlenme oranının fazla olduğu iklimdir		
23	Karadeniz kıyıları ile Marmara'nın kuzeyinde görülür		
24	Akdeniz ve Ege kıyıları ile Marmara'nın güneyinde görülen iklimdir		
25	Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlı geçen iklimdir.		

EK3

1. Verilen iklimlerin görüldüğü illere 5'er tane örnek veriniz.

2. Bu iklim bölgelerinde en çok yetiştirilen 3'er tarım ürünü yazınız.

3. Hangi iklim bölgesinde yaşamayı tercih ederdiniz. Neden?

4. Bir çiftçi olsaydınız farklı olarak hangi tarım ürününü yetiştirmek isterdiniz. Neden?

DEĞERLENDİRME

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

ÖZ, AKRAN VE ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRME FORMU

Adı Soyadı:

Sınıf Düzeyi :

Eğitim Programı :

Modül/Konu: İklim ve Yaşamım

Etkinlik Adı : İklim Durakları

Etkinlik Numarası :

Tarih:

Yönerge: Bu form öz, akran ve öğretmen değerlendirme formu olarak kullanılabilir. Akran değerlendirme formu olarak kullanılacak ise her öğrenci için ayrı ayrı oluşturulmalı, öğretmen daha sonra bu form üzerinde değerlendirmeleri birleştirmelidir. Değerlendirmenizi aşağıda belirtilen kriterlere göre ilgili kısma (X) işareti koyarak belirtiniz.

Ölçütler	PERFORMANS DÜZEYİ			PUAN		
	Geliştirilmeli (1)	Orta (2)	Başarılı (3)	Öz	Akran	Öğretmen
İçeriğe Uygunluk	Söz konusu içerikle ilişkili değildir.	Söz konusu içerikle kısmen ilişkilidir.	Söz konusu içerikle ilişkilidir.			
Düzen	Yazı düzenine dikkat edilmemiştir.	Yazı düzenine kısmen dikkat edilmiştir.	Yazı düzenine dikkat edilmiştir.			
Yazım ve Dil Bilgisi	Yazım ve dil bilgisine dikkat edilmemiştir.	Yazım ve dil bilgisine kısmen dikkat edilmiştir.	Yazım ve dil bilgisine dikkat edilmiştir.			
Çözüm Önerileri	Çözüm önerileri uygulanabilir nitelikte değildir,	Çözüm önerileri kısmen uygulanabilir niteliktedir.	Çözüm önerileri uygulanabilir niteliktedir.			
Sunum	Bilgilerini net bir şekilde ifade etmemiştir.	Bilgilerini kısmen ifade etmiştir,	Bilgilerini net bir şekilde ifade etmiştir.			